

spoorwegartsen bij ten uitvoerlegging van het besluit niet te vreezen, dat de spoorwegdirecties zouden trachten, zich van andere artsen te voorzien. „Nur Lumpen sind bescheiden”, en als de spoorwegartsen van Nederland hun eigen gehalte vergelijken met hetgeen men gemeenlijk bij „werkwillige artsen” aantreft, zullen ook zij inzien, dat de directies evenmin als het personeel van zulke geneeskunst-oefenaren gediend zouden zijn.

Gevaren dreigen slechts als de buitenwereld weifeling ziet in onze gelederen. Maar dan bedreigen zij de weifelaars en de niet-aangeslotenen niet in de laatste plaats. Daarom niet van scheuring gesproken, maar getracht, elkander te verstaan, opdat de aaneensluiting, waarvan ook MIJNLIEFF de noodzakelijkheid inziet, tot vruchtbare werkelijkheid worde.

ONZE GEZONDHEIDSCOMMISSIES BLIJVEN NIET ACHTER. — In het vorige nummer, blz. 1193, heb ik met eenige spijtigheid gevraagd, waar onze gezondheidscommissies blijven met waarschuwingen tegen de kwakzalverij. Het Aprilnummer van het *Maandblad tegen de Kwakzalverij* bevat een beoedigend antwoord hierop. De gezondheidscommissie te Ginneken heeft in Maart, toen daar tal van brochures over de Foster niermiddelen per post werden gezonden, 1500 strooibiljetten verspreid, door de redactie van het *Maandblad* samengesteld en bevattende afdrucken van wat omtrent die middelen in het Mdbld. is medegedeeld.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

HET BINDEND BESLUIT.

I.

Collega BERDENIS VAN BERLEKOM vraagt:

„Moeten de artsen hun medewerking weigeren aan fondsen, die door arbeiders bestuurd worden?”

Zijn ontkennende beantwoording van deze vraag is rechtstreeks gericht tegen punt 2° van het bindend besluit en lijnrecht in strijd met de uitspraak van de buitengewone algemeene vergadering van 22 Dec. 1910, waarbij met algemeene stemmen de betrekking van arts aan een dergelijk ziekenfonds, wanneer het een erkend fonds wordt, *onaanmemelijk* genoemd werd (zie Handelingen van die vergadering, bldz. 40). Terecht is in die vergadering dit punt het belangrijkste genoemd van de verschillende wenschen der geneeskundigen, omdat het betreft de positie, die zij zullen innemen in de erkende fondsen, en omdat de handhaving in de praktijk van de rechten der geneeskundigen daardoor het best gewaar-borgd wordt. Ook in het adres aan de Tweede Kamer staat met vette letters gedrukt, dat niet de bezoldiging, gelijk de minister verkeerdelijk meent, maar de positie, welke hij in het ziekenfonds, vooral bij een wettelijke regeling, zal innemen, voor ieder rechtgeaard geneesheer het belangrijkste punt is.

Indien collega BERDENIS VAN BERLEKOM in deze zaak een afwijkende meening heeft, heeft hij dus tijd in overvloed gehad, om de tegenstanders te bekeeren;

maar om nu daarmee aan te komen op het oogenblik, dat de meeste afdelingen de zaak bespreken en er nog nauwelijks tijd is om hem te bestrijden, is strijden tegen de belangen van de vakvereniging, waarvan men lid is.

Mijn tegenstander kennende, weet ik, dat dit zijn bedoeling niet is en zijn overtuiging hem er toe drijft en wel op dit oogenblik, omdat hij opgeschrikt is door het bindend besluit. Ik weet echter ook, dat collega BERDENIS VAN BERLEKOM dit stuk niet geschreven zou hebben, indien hij, in het hoofdbestuur gebleven zijnde, alle besprekingen en debatten over deze onderwerpen meegemaakt had. Immers de argumenten, die hij gebruikt, zijn niet nieuw en de hoofdzaak van zijn betoog zal ieder roerend met hem eens zijn. Die hoofdzaak is deze redeneering: als aan al onze wenschen voldaan is, waarom zouden wij dan ook nog stem in het bestuur willen hebben? Ik wil nog wel verder gaan en toestemmen, dat het zitten in een bestuur en in een algemeene vergadering dan niets dan last voor ons is. Hier gebruikt onze collega toch drogredenen, hier gaat hij toch beslist redeneeren van uit een grondstelling, die volmaakt onjuist is.

„Als die fondsen *wettelijk gebonden zijn* aan vrije artsenkeuze, welstandsgrens, wijze van honoreeren, van beslechting van geschillen” en „als wij *onze principieele eischen hebben doorgevoerd*”, alles op de wijze, zooals wij dat zouden wenschen, dan heeft collega BERDENIS VAN BERLEKOM gelijk. Het is er echter ver van daan!

Ieder geneesheer, die de wetsontwerpen bestudeerd heeft, *weet*, dat de fondsen *niet wettelijk gebonden zullen worden*, maar op de meeste punten vrij zullen blijven aan onze wenschen toe te geven, gedeeltelijk toe te geven of niet toe te geven.

Indien wij zoo ver kunnen komen, dat de wet, zonder aan onze wenschen toe te geven, toelaat dat de fondsen zelve er aan toegeven, dan moeten wij tevreden zijn. Daarvoor is nu reeds het bindend besluit van nut en later moet het dienen om invloed uit te oefenen op de statuten der op te richten of te erkennen ziekenfondsen. En dan is het heusch niet voldoende, dat bij die statuten aan onze wenschen voldaan is, maar dan moeten wij voortdurend in bestuur en algemeene vergadering als gelijkgerechtigde partij strijden voor de belangen zoowel van den geneeskundigen stand als van de aan onze zorgen toevertrouwde zieken.

Ik ben gelukkig nog overtuigd, dat deze laatste belangen in het bestuur beter behartigd zullen worden door de artsen, wier levenstaak het is, dan door de niet deskundige arbeiders. Ik begrijp volstrekt niet, waarom wij met dit argument moeten thuis blijven; de ervaring in Duitschland heeft hieromtrent genoeg geleerd.

Collega BERDENIS VAN BERLEKOM zegt: „Wie maakt zich de illusie, dat de artsen hun bestuurseisch ingewilligd zullen zien?”

Hij maakt zich echter zelf veel grooter illusies dan de voorstanders van het bindend besluit; want om den bestuurseisch te bestrijden, gaat hij uit van de *zuivere illusie*, dat de fondsen *wettelijk gebonden* zouden zijn aan vrije artsenkeuze enz. Wij zouden dat misschien wel graag willen, maar dat eischen wij niet; wij zijn voorloopig al tevreden, als de wet de vrije artsenkeuze toelaat; zelfs verkiezen wij de beperkte vrije artsenkeuze boven de onbeperkte, zooals de Ongevallenwet die heeft.

En als de wet tenslotte de erkende ziekenfondsen vrij laat om aan onze wenschen al of niet te voldoen, is het dan niet voor ieder duidelijk, dat de vraag, waarmee dit opstel begint, met „ja” beantwoord moet worden.

Bovendien is die eene eisch, de bestuurscheisch, dien collega BERDENIS VAN BERLEKOM wil uitschakelen, niet zoo'n onbereikbare illusie; integendeel het is op vele plaatsen werkelijkheid. In Dordrecht zijn 80 pCt. van de ziekenfondsleden in fondsen, die bestuurd worden door artsen en apothekers en alleen deze fondsen bloeien en gaan in ledental vooruit. In sommige steden schijnt de verhouding een geheel andere te zijn en er zijn plaatsen zooals, indien ik mij niet vergis, den Haag en Rotterdam, waar de fondsen, beheerd door de geneeskundigen, langzaam groeien in vergelijking met de andere; maar . . . „zij bestaan”, en het is geen illusie, dat zij bij eendrachtig optreden der artsen ook daar tot grooten bloei zullen komen. Ziekenfondsen, geheel door de arbeiders beheerd, dus, waarbij arbeiders niet slechts het bestuur vormen, maar waarbij de algemeene ledenvergadering werkelijk de zaken in handen heeft, zijn een groote uitzondering, In Rotterdam bloeien nog steeds de exploitatie-fondsen, waarbij de directeur uit het beheeren van het fonds een bestaansmiddel maakt.

Ziekenfondsen, geheel door de leden-arbeiders zelve beheerd, zullen m. i. nooit op groote schaal tot stand komen, tenzij zij de ziekenbehandeling combineeren met andere voordeelen voor de leden bijv. met uitkeering van ziekengeld. Dergelijke fondsen zullen waarschijnlijk, indien de wet er is, zich finantieel en administratief moeten splitsen in een ziekenfonds en een bijzondere kas.

De arbeiders verlangen er ook volstrekt niet naar om de zuivere ziekenfondsen zelf te beheeren en zeker niet, indien zij, hoe dan ook, door de wet of door de organisatie der artsen, gedwongen zijn ieder arts aan te nemen en alle gelden te besteden uitsluitend voor het doel van geneeskundige behandeling. De arbeiders verlangen goede geneeskundige hulp en wij moeten een inrichting van ziekenfondsen voorstellen waarbij dit hun zoo goed mogelijk gewaarborgd wordt. Hiervoor is ruim voldoende hun een gelijkgerechtigd aandeel in het bestuur te geven. Een algemeene vergadering is m. i. volkomen overbodig. Collega BERDENIS VAN BERLEKOM zegt:

„De wetgever en de arbeider stellen zich op het practisch standpunt, dat zij, die de dubbeltjes opbrengen, het beschikkingsrecht moeten hebben”.

Neen maar, daar sta ik nu paf van! Waar haalt onze collega die enormiteit van daan? Niemand plaatst zich op dit buitengemeen onpractisch standpunt en de wetgever zeker niet! Of stelt de wetgever bij de ziekenkassen der raden van arbeid soms een algemeene vergadering voor? Hebben bij de ongevallenwet zij, die de dubbeltjes opbrengen ook het beschikkingsrecht gekregen? Is zoo iets soms het geval bij brandassurantie of levensverzekering? Deelen op een kostschool de ouders der leerlingen soms de lakens uit? Zóó onpractisch is alleen collega BERDENIS VAN BERLEKOM!

Indien collega BERDENIS VAN BERLEKOM er bezwaar tegen heeft den apothekers een gelijkgerechtigd deel in het bestuur te geven, dan verzoek ik hem een andere, betere maar billijke redactie voor punt 2°. aan te geven; maar ik zeg hem vooruit, dat hij niet moet uitgaan van het verkeerde denkbeeld, dat de belangen van artsen en apothekers meestal dezelfde zijn.

Wat baat het ons of alle artsen tot een fonds worden toegelaten, indien wij niet door een krachtige vertegenwoordiging in het bestuur er ten allen tijde voor kunnen waken, dat de leden eerlijk, naar eigen keuze, over alle geneeskundigen verdeeld worden? Wat baat het ons of er een welstandsgrens is vastgesteld, indien het bestuur niet steeds nauwlettend toeziet, dat er streng de hand aan wordt gehouden? Wat baat ons een goede salarisregeling, indien een ledenbestuur en ledenvergadering de macht hebben deze te wijzigen?

Is het ideaal van de moderne beweging dan soms, om steeds door strijd zijn recht te krijgen; is het niet beter om geschillen te voorkomen door macht in het bestuur? Wat baat ons een scheidsgerecht, indien ons het leven zuur gemaakt wordt door telkens voor het gerecht geroepen te worden? Is het niet wijzer door krachtige vertegenwoordiging in het bestuur te zorgen, dat het optreden van het scheidsgerecht tot de groote zeldzaamheden behoort?

Collega BERDENIS VAN BERLEKOM heeft ons een slechten raad gegeven; de Nederlandsche geneesheeren zullen echter wel zoo wijs zijn zich te houden aan het wel overwogen advies van het hoofdbestuur, dat trouwens geheel gebaseerd is op met groote meerderheid van stemmen gedane uitspraken onzer Maatschappij.

Aan collega MIJNLIEFF wil ik nog even opmerken, dat het zich laat aanzien, dat de wet aldus wordt, dat de spoorwegfondsen, fondsen voor gemeentewerklieden en de zuivere doktersfondsen buiten de wettelijke regeling zullen vallen en het bindend besluit dus op hen niet van toepassing zal zijn. Wij zullen echter moeten afwachten, hoe het ontwerp uit de Tweede Kamer te voorschijn zal komen; maar toch zou ik hem nu reeds de vraag willen stellen: „Meent gij heusch, dat, indien de wet zoodanig werd, dat de spoorwegfondsen de geneeskundige behandeling moesten afscheiden van hun bestaande kassen en het bindend besluit dan van toepassing werd op de afdeling ziekenbehandeling, dat de spoorwegartsen dan voor de Maatschappij tot bevordering der geneeskunst zouden bedanken? Ik geloof, dat het spoorwegpersoneel dan kalm in verschillende fondsen zou worden ingedeeld en misschien hier en daar een eigen ziekenfonds zou worden opgericht, dat geheel aan onze wenschen voldoet.

En indien de maatschappijen een eigen ziekenfonds over het geheele land zouden willen aanhouden, zoudt gij dan denken, dat de spoorartsen hun tijdelijk eigenbelang zooveel hooger zouden stellen, dat zij niet zouden willen meewerken om onze billijke wenachen ook daar doorgevoerd te krijgen?

Dordrecht, 29 April 1912.

A. C. VAN BRUGGEN.

II.

Aan Collega J. J. BERDENIS VAN BERLEKOM.

Waarde Collega!

Als antwoord op uw ingezonden stuk in het laatste nummer van ons *Tijdschrift* ben ik zoo vrij u op het volgende attent te maken:

1°. De voorgestelde bindende besluiten gaan niet tegen het *ontwerp Ziektewet* in, zij zijn *aanvullingen* van dit ontwerp (de welstandsgrens uitgezonderd); zij bedoelen, dat de nieuw op te richten ziekenfondsen en die bestaande ziekenfondsen, welke erkenning zullen vragen, *behalve* aan de door de wet